

GONDOLATAIM A KAMARAZENE-OKTATÁSRÓL

A kamrazenélés az együttjátszás művészete. Annak a harmóniának a keresése, amely szükséges ahhoz, hogy többféle akarat közösen oldjon meg egy feladatot. A "kamarázni" szó - eredeti jelentését már-már elvesztve - a jó csapatmunkát jelöli, amire az élet más területén is gyakorta van szükségünk.

Ismerve az emberi karakterek sokféleségét, az előadóművészet számtalan - szellemi, lelki, fizikai - problémáját és végül, de nem utolsó sorban a zene kimeríthetetlen kincsestárát, beláthatjuk, hogy mennyi ismeret, tapasztalat, tapintat szükséges a kamarazene tanításához.

A pódiumon eltöltött - és az ezt kiszolgáló műhelymunkára szánt - 30 esztendő, továbbá a 10 éves pedagógiai múlt tudatossága alapján a következőkben látom a kamarazene oktatás sarkalatos pontjait.

I. ZENEI FELVETÉSEK

A zene az ember második anyanyelve - és nemcsak a muzsikusoké. A beszélt nyelv kifejező ereje, lejtése, tagoltsága, ritmusa, egy adott helyzethez alkalmazott dinamikája jelen van a zene nyelvében is. / Aggodalomra ad okot, hogy beszédünk szürkül és egyre rendetlenebb. S ha elveszti érzelmi töltését, képességét a kifejezés pontosságára, mire hivatkozhatunk majd a zenében?/

Ahogy a beszélt, úgy a zenei nyelv is *közösségben* pallérozódik, csiszolódik leginkább. A beszélgetés, illetve közös zenélés játékszabályai és az egyéni gondolat szabadsága együtt segítik karakteressé, világossá, pontossá tenni kifejezésünk stílusát.

E felismerést szolgálni, ápolni és továbbadni előadóművészi és oktatói hivatásom ars poeticája.

II. TECHNIKAI KÉRDÉSEK

Nem azonosak minden esetben az általános hiedelem szerinti technikai kérdésekkel. Nem a *virtuóz*, hanem a *fegyelmezett* játék elsajátítására adnak útmutatást. Együttjátszani ugyanis csak fegyelmezetten lehet. Tapasztaljuk, milyen más *együtt* hangot indítani, hangot befejezni, intonálni, lassítani-gyorsítani, ritmust értelmezni stb. De mindez megtanulható! Céлом tehát a zene sokrétűségét a helyes technikák elsajátításával egyénileg fegyelmezetté, majd közösségivé kovácsolni.

Technikai kérdés a művész-hallgató muzsikálás közbeni mozgásának elemzése is. A merevség és a túlzott szinpadiaság közötti rendkívül széles skálán megtalálni a helyes - azaz a zenét szolgáló - mozgásvilágot és abba életet vinni, azt természetessé formálni a pedagógus feladata.

III. NÉHÁNY SPECIÁLIS TÖREKVÉSEM

1./ Gyakorta különbséget teszek elméleti legjobb és gyakorlati legjobb megoldás között. Különösen lényeges ez a vonásnemek, ujjrendek helyes megválasztásakor. Pódiumtapasztalataim vezettek ennek felismerésére, továbbadásuk a kamarazene-oktatás sarkalatos kérdése.

2./ Noha léteznek általános igazságok, minden óra improvizációk sorozata - függően a hallgató felkészültségétől, egyéniségétől. Ez az "alkalmazkodás" adja munkám legszínesebb, legérdekesebb pillanatait.

3./ Különbséget kell tenni rossz zenei beidegződések, modorosságok, illetve évtizedek, akár évszázadok alatt kicsiszolódott hagyományok között. Az előbbieket gondosan ki kell gyomlálni. Ez utóbbiak viszont egy *nemzet előadói stílusának* egyéni karakterét adják. /Gondoljunk a világszerte elismert magyar vonósnégyes tradíciókra./ Ápolásuk, továbbadásuk a művész-tanár feladata.

4./ Fontosnak tartom a kortárs zeneirodalom - sokszor sajnos hangszeridegen - nyelvezetének megismertetését. Ennek érdekében kezdeményeztem a zeneszerző- és hangszeres hallgatók közös versenyét.

5./ Túl zenén és technikán, hallgatóimban mindenkor az *embert*, netán *jövendő fiatal kollegámat* keresem. A jó személyes kapcsolat kialakítását tanári felelősségemnek tartom. Hiszen ez segít esetleges lelki vagy fizikai görcsök oldásában, s tágabb teret nyit a zenélés örömének.